

Johanne Agerskov - lysets budbringer!

En biografi skrevet av Sverre Avnskog

"Hun havde et smukt, fint og ædelt ansigt og en skarp intelligens; men selv om hun havde fået en god uddannelse og en tid havde været privatlærerinde, var hun langt fra i besiddelse af samme omfattende viden som sin mand. Derimod var hun i besiddelse af en sjælden højhed og værdighed i sin tale og fremtræden, ..."

Slik beskriver forfatteren Chr. Jørgensen Johanne Agerskov i sin selvbiografi "Årene der gik" fra 1968. (s. 145). Det finnes ikke særlig mange øyenvitneskildringer av Johanne Agerskov - men de få som finnes, som f eks Chr. Jørgensens, vitner om en kvinne med en meget spesiell karakter. Og mennesker som møtte henne, glemte ikke lett den spesielle utstrålingen fra hennes øyne, og hennes skikkelse. Johanne Agerskov så lenge ut til å få et ganske tradisjonelt livsløp; som så mange kvinner av hennes tid fikk hun ingen høyere utdanning. Hun arbeidet som ung noen år som lærerinne, men ble snart gift, fikk en datter, og viet sitt liv til sin familie - som hustru og hjemmевærende husmor, og hadde ikke andre tanker om sitt liv enn at hun ønsket å utføre sin gjerning som mor og hustru på best mulig måte for sin datter og sin mann.

Johanne Agerskov, født Malling-Hansen, 1873-194), og datteren, Inger Johanne Agerskov, 1900-1968. Foto: Privat

Ektemannen, Michael Agerskov, 1870-1933. Foto: Privat

Lyset seier i den åndelige verden.

Men tiden skulle vise at hun hadde et ganske annet livsløp foran seg. Hun hadde nok opplevd eksempler på at hun hadde en spesielt velutviklet intuisjon og forutelse om kommende hendelser, men lite ante hun i disse årene på begynnelsen av forrige århundre, om at hun, sammen med sin mann, skulle komme til å oppleve kanskje de mest ekstraordinære opplevelser noe menneske har opplevd. Og vi som kjenner det store verket, Vandreren mot Lyset, som ble til takket være Johanne og Michael Agerskovs uegennyttige og usvikelige tillit til lysets krefter, vi vet at den innsatsen de sammen gjorde for menneskeheten, i realiteten muliggjorde det absolutte vendepunktet i jordklodens historie. Gjennom deres kjærlige og medfølende bønn for ham som først falt for mørket, og som bærer ansvaret for all

lidelse og død på jorden - djevelen - ble han forløst fra mørket, og mørket sto med ett uten en ledende intelligens. Med dette hadde lyset seiret i den åndelige verden, og fra da av var det kun et tidsspørsmål før lysere tider ville inntre også på jorden. Og takket være Johanne Agerskovs gudegitte mediumitet kunne endelig en sammenhengende og uforfalsket beretning om menneskets opprinnelse, om vårt sanne forhold til Gud og om årsakene til kampen mellom det gode og det onde bringes gjennom til jorden fra den oversanselige verden!

Johanne Agerskovs mor, Cathrine Georgia Heiberg, 1841-1876. Hun fødte 7 døtre i årene 1866-1875, og døde meget tragisk i 1876 da hun skulle føde ennå to pikebarn. Foto: Privat.

Johanne Agerskovs far, Rasmus Malling-Hansen, 1835-1890, oppfinner prest og forstander ved Det Kongelige Døvtummeinstitutet i København. Han etterfulgte sin svigerfar i denne stillingen i 1865. Foto: Privat.

Johanne Agerskovs stemor, Anna, født Steenstrup, 1842-1897. Rasmus Malling-Hansen giftet seg med henne i 1880, da Johanne var ca 7 år. Foto: Privat.

Født inn i en slekt av meget begavede mennesker.

Johanne Agerskov ble født i København i 1873, som den 5. datteren av prest og forstander ved Det Kongelige Døvtummeinstitut, oppfinneren Rasmus Malling-Hansen, 1835-1890, og hans hustru Cathrine Georgia, født Heiberg, 1841-1876.

Rasmus Malling-Hansen var en mann av enkle kår - født i Hunseby, Maribo, som eldste sønn av læreren Johan Frederik Hansen, og Juliane, f. Matzen(1809-1885), datter av forpakter Matzen ved Knuthenborg gods. Faren døde av tyfus allerede da Rasmus var 5 år, og moren Juliane flyttet da tilbake til sin fosterfar, Rasmus Malling, som også ble hennes tre sønners fosterfar. Rasmus Malling var en eldre, velutdannet mann, og moren, Juliane blir betegnet som en usedvanlig klok og dyktig kvinne.

Rasmus Malling-Hansen viste seg snart som en meget talentfull og elskverdig ung gutt, og takket være økonomisk støtte fra Lehnsgreven av Knuthenborg, ble han utdannet til lærer ved Jonstrup i 1854, og tok senere teologisk embetseksamen i 1865. Han var en særdeles fargerik person, og hans livsløp var preget av nytenkning, fornying og oppfinnsomhet - både i hans arbeid som forstander og prest ved Det Kongelige Døvtummeinstitutet i København(1865-1890), men også i hans private virksomhet som oppfinner og vitenskapsmann. Han oppfant verdens første kommersielt produserte skrivemaskin, skrivekuglen, i 1865, og han gjorde banebrytende oppdagelser vedrørende barns vekst i perioder.

Cathrine Georgia Heiberg var datter av Malling-Hansens forgjenger som forstander ved Døvtstummeinstituttet, Søren Johane Heiberg(1810-1871) og hans hustru, Engelke Marie f. Rørdam(1814-1855). Engelke Marie fødte i alt 9 barn før hun døde i 1855, og Søren Johan Heiberg giftet seg da med hennes to år eldre søster, Emma(1812-1897), som ble barnas stemor. Slekten Heiberg er en meget gammel slekt, med forgreninger i både Danmark og Norge, og har fostret en mengde begavede kvinner og menn, både innen kunst og vitenskap, og alle Cathrines brødre fikk høyere utdanning, og drev det meget langt innen sine respektive fagfelt. Søren Johan Heiberg var kjent som en dyktig mann, men streng og konservativ, som helst holdt seg til de opptrukne baner. Han var også en personlig venn av den danske dronningen, og hun brukte ham ofte som personlig rådgiver.

Rasmus Malling-Hansen sies å ha møtt sin andre kone, Anna, allerede i sine unge år. Og etter sigende skal de to ha forelsket seg. Men da Anna kom fra Københavns øvre sosiale skikt, og unge Rasmus kun var en fattiggutt av folket, så kunne det ikke bli noe mellom de to. Men i sin første periode som lærer ved Døvtstummeinstituttet, fra 1859 til 1861 ble han kjent med forstanderens datter, Cathrine, og de ble forelsket og forlovet seg, før Malling-Hansen sluttet for å fullføre sine teologistudier, og også arbeidet noen år ved Døvtstummeinstituttet i Slesvig.

Men i 1865 var Malling-Hansen tilbake i København, og samme året sto bryllupet, og han fikk sin elskede Cäthe! Og alt tyder på at de i deres ekteskap, som varte fra 1865 til 1876, da Cäthe døde tragisk i barsel, levde et meget lykkelig og kjærlig samliv! Malling-Hansen var en familiekjær mann, og meget opptatt av sine døtres ve og vel, deres barnesykdommer, deres små fremskritt og deres utfordringer. Om alt dette skriver han meget levende i sine mange brev som er bevart, til sin mor og sine to brødre. Og den lille Johanne nevnes, i likhet med sine 6 søstre, hyppig i disse brevene fra 1870-tallet. Det Malling-Hansen'ske hjem var åpent for besøkende, og familien førte et meget aktivt sosialt liv. De bodde i forstanderleiligheten ved Døvtstummeinstituttet, en leilighet med 11 rom, så de kan ikke ha hatt særlige plassproblemer, og vi vet at Johanne delte rom med sine to yngre søstre, Karen(født i 1874) og Marie(født i 1875). På baksiden av bygningen, hadde de en hagestue med utgang til en stor privat hage, med en vakker akasia, som ble plantet da Døvtstummeinstituttet var nybygget, og her lekte småpikene når været var godt, og de ikke ellers var syke i skarlagensfeber eller andre barnesykdommer!

Johanne Agerskov opplevde i løpet av sine unge år å miste tre av sine eller nærmeste omsorgspersoner - før hun var fylt 25 år. Tragedien rammet familien første gang da hun var kun 3 år. I 1876 døde hennes mor i barsel, og de to pikebarna hun fødte, døde med henne. Som så mange kvinner av denne tid, fødte Cathrine barn i rask rekkefølge, til kroppen ikke maktet mer, og de mange barnefødsle ble hennes bane. En av etterkommerne etter Johannes søster, Marie, Gerda Forman Jensen, har uttalt at jordmorens dårlige hygiene forårsaket dødsfallene. Og om Johanne Agerskov var så ung at hun neppe kan ha forstått så meget av hva som foregikk, kan det likevel ikke ha unngått å sette sine spor i hennes sinn, å miste sin mor som 3-åring. Fra "Nogle psykiske Oplevelser" vet vi at Malling-Hansen fikk ansatt en pleiemor til sine døtre, og livet gikk videre. Kanskje var tapet av moren i så ung alder en av grunnene til at Johanne ble så sterkt knyttet til sin far, og at hun elsket sin far meget høyt er det ingen tvil om.

Men i 1880 traff Malling-Hansen igjen sin ungdoms elskede, og hun hadde ventet på sin Rasmus, og ikke giftet seg, til tross for flere friere, blant annet mannen som grunnla Carlsberg Bryggerier. I 1880 giftet de seg, og av brevene til Rasmus og Anna, fremstår Anna Steenstrup som en meget varm og klok kvinne, som fullt og helt tok til seg barna som sine egne.

Slik ligger Døvstummeinstituttet i dag - en fredelig, gulkalket bygning hvor det fremdeles drives undervisning av døve. I kjelleretasjen ligger Døvehistorisk Selskabs museum, som viser mange historiske hendelser fra bygningens historie. Familien Malling-Hansens leilighet lå i den midterste etasjen, til venstre, fra B'en og videre bortover, til bygningen gjør en sving. Kjøkkenet lå akkurat i hjørnet, og hadde utsikt mot skolegården. I dag er leiligheten omgjort til klasserom og lagerplass. Bildet til høyre er tatt fra døren ut til hagen, og det store Accacia-treet. Begge fotografier: Sverre Avnskog.

Varsel om kommende begivenheter.

I sin bok om Vandrer mod Lysets tilblivelse, forteller Johannes fremtidige ektemann, Michael Agerskov om noen meget spesielle hendelser fra hans og Johannes barndom. De hadde som helt unge noen opplevelser, som de ikke den gang var i stand til å forstå, men som sett i lys av deres senere erfaring kan forklares på en fullkomment logisk måte.

Agerskov forteller at hans kone som liten led av søvnløshet, og at hun hadde den vane å legge sitt hode helt inntil sengekanten, og dette resulterte i at hun fikk dype avtrykk i pannen. Dette var etter at hennes mor, Cathrine Heiberg var død, og hun og hennes seks søstre hadde en pleiemor, som skjønte på Johanne for hennes uvane, og plasserte henne midt i sengen med streng beskjed om å ikke flytte seg ut til kanten. En natt, mens hun lå våken i sin vante stilling, opplevde Johanne at noen plutselig kløp henne hardt i nesen, og hun ropte høyt til vedkommende om å la være. Hun var sikker på at det var en av de to yngre søstrene, Karen eller Marie, som hun delte rom med, som hadde kløpet henne, men de lå langt unna og sov, og de kunne umulig ha rukket tilbake til sine senger, og andre var det ikke i rommet. Johanne forsto selvsagt ikke hva som kunne ha skjedd, men husket ofte episoden siden. Og forklaringen må ha vært at en ånd med evnen til å materialisere sin hånd, og til å ta et ordentlig "nesetak", må ha gjort henne dette pek.

Den neste meget usedvanlige hendelsen Michael Agerskov forteller om, er en episode han selv kunne erindre fra sin barndom - i ca 9 års alderer. En dag han befant seg tett ved sitt hjem, tollkontrollørboligen i Rørvig, sto plutselig en liten pike ved hans side. Han kjente henne ikke, visste ikke hennes navn og spurte henne heller ikke om hva hun het. Denne lille piken la sin hånd i hans, de snakket meget fortrolig med hverandre og oppholdt seg sammen en ganske lang tid, og Michael Agerskov kunne erindre at han syntes umåtelig godt om henne. Men plutselig var hun borte, like brått som hun hadde dukket opp. Michael gjorde et par forjeves forespørsler etter henne, men nevnte ellers ikke episoden for noen.

Da Johanne Agerskov, i 15 års alderen første gang kom til Rørvig overrasket det henne hvor bekjent området rundt Michael Agerskovs barndomshjem virket på henne, mens selve byen og omegnen var helt ukjent for henne. Og da Johanne og Michael Agerskov som voksne hadde kommet i kontakt med Johanne Agerskovs avdøde fars ånd, ga han dem en forklaring på den omtalte episoden. Da Johanne og Michael før sin inkarnasjon hadde lovet å finne hverandre, og sammen bli de midlere som kunne bringe lysets sannheter til jorden, hadde Johanne Agerskovs skytsånd en gang hun var syk, og sov, brakt hennes ånd til Michael Agerskovs hjem, og gjennom lysutstålinger materialisert hennes ånd slik at hun for Michael fremsto som et levende barn. Dette var blitt gjort for allerede den gangen å knytte et psykisk bånd mellom de to. Det var meget om å gjøre at deres arbeid som jordiske midlere skulle lykkes, og materialisasjonen ble selvfølgelig gjort med Guds tillatelse.

Johanne Agerskov som helt ung pike, sammen med sine søstre Karen, 1874-1955, til venstre, og Marie, 1875-1945, til høyre foran. Fotografiet stammer, i likhet med de to andre fotografiene av søstrene Malling-Hansen, fra Emmas fotosamling, og var opprinnelig revet i to. Jeg har fått det digitalt reparert.

Fra venstre, Zarah, 1870-1910, Emma, 1869-1954, og Engelke, 1868-1949. Emma var en varm tilhenger av VmL hele sitt liv, og en god støttespiller for Johanne.

De tre eldste søstrene samlet på et brett: Fra venstre, Emma, Juliane, 1866-1920 og Engelke. Juliane var den av søstrene som først ble interessert i kontakt med den åndelige verden.

”Jeg er ikke død. Jeg lever!”

Michal Agerskov forflytter seg så noen år frem i tid, til 1890, da Johanne Agerskov var 17 år. En mørk høstdag det året døde hennes far meget brått av et hjerteslag på veg hjem fra et møte med sine losjebrødre. Han falt om på gaten med fryktelige smerter i brystet. To personer observerte det som skjedde, og forsøkte å hjelpe ham, men det var dessverre for sent, og hans lik ble fraktet hjem og lagt til hvile på hans arbeidsværelse. Johanne hadde vært meget glad sin far, og den neste dagen sto hun i stuen med ryggen til døren og så ut i hagen, mens

hun sorgfullt tenkte på hvor tungt det ville bli å ikke mere skulle få oppleve sin far i levende live. Mens hun sto slik i sine egne tanker, hørte hun plutselig sin fars stemme, høyt og tydelig, som sa: "Jeg er ikke død, jeg lever!" Full av overraskelse og glede tenkte hun at hennes far likevel ikke var død og hadde kommet inn uten at hun hadde hørt lyden av døren. Hun vendte seg om for å se ham, men der var ingen. Hun tenkte at han var gått videre for å fortelle også til søstrene og stemoren at han ikke var død, men intet skjedde og stuen var like tom, og hun åpnet døren til arbeidsværelset, og fikk se sin fars lik ligge stille og fredelig i samme stiling som han var blitt lagt i.

Johanne Agerskov var meget beveget over det hun hadde opplevd, og talte ikke med noen av søstrene eller stemoren om det - ikke før hun var voksen nevnte hun episoden for andre. Hun hadde i så ung alder ingen mulighet for å forstå hva som var hendt, men med den viten hun senere fikk - om at menneskeånden lever videre etter det fysiske legemes død, kunne episoden forklares fullkomment logisk. I realiteten hadde hennes far, selv om hun ikke visste det, gitt henne det første bevis på at ånden lever videre, og det skulle ikke bli siste gang hun var i kontakt med sin avdøde fars ånd.

Vi kjenner ikke i detalj til hva som skjedde videre i den unge Johanne Agerskovs liv etter farens død. Men det er kjent at hun noen år senere tok seg arbeid i Slagelse på Frk Branners pikeskole. Så vidt jeg har kunnet finne ut, arbeidet hun der i to år, fra 1893 til 1895, og hennes søster, Emma, arbeidet ved den samme skolen, men hun fortsatte helt til hun giftet seg, og var ansatt i hele åtte år. I følge brev Emma, som ble gift Mathiesen, senere skrev bodde også de to søstrene sammen i denne perioden. Johanne underviste i fagene skrivning, tegning og gymnastikk mens søsteren som hadde bodd i England et år, underviste i engelsk og dansk. Johanne la aldri skjul på at hun ikke betraktet seg selv som videre begavet, og skrev senere at hun aldri hadde hatt noen særlige evner i å formulere seg. Men hun var en stolt og viljesterk kvinne, og kunne være meget direkte og rett frem i sine uttalelser, og jeg kan ikke tenke meg annet enn at hun sikkert har styrt de unge elevene med en myndig hånd, og disiplinen har det sikkert ikke vært noe problem med å opprettholde!

Men Johanne Agerskov forlot sin lærerpost allerede i 1895, uten at vi vet hva som var årsaken til dette, men kanskje kan det ha hatt sammenheng med at hennes stemor, Anna, omtrent på denne tiden ble alvorlig syk. I nekrologene er det ikke oppgitt hva slags sykdom hun led av, men det er nærliggende å tenke seg at det må ha vært kreft, for hun gjennomgikk flere store operasjoner, som dessverre ikke kunne helbrede henne, og hun døde i 1897 bare ca 55 år gammel – omtrent like gammel som hennes elskede Rasmus var da han døde. Kanskje valgte Johanne å avslutte sin yrkeskarriere midlertidig for å pleie sin syke mor? Det vet vi ikke med sikkerhet. Med stor sannsynlighet arbeidet hun et år også etter morens død sammen med søsteren Engelke ved Gamle Bakkehus Aandssvageanstalt. Det står i hvert fall en E. Mallings Hansen oppført som ansatt fra 1892-1898 og en J. Mallings Hansen som vikar fra 1897-1898 i skolens 50 års jubileumsbok fra 1905. Med stemorens død i 1897 hadde Johanne mistet både sin mor, far og stemor, men det må i alle fall ha vært godt at de var så mange søstre, og alt tyder på at det var et meget godt sammenhold dem i mellom – i hvert fall i denne perioden. Johanne hadde sikkert også god støtte i disse årene fra sin forlovede, adjunkt og senere lektor Michael Agerskov, sønn av tollinspektøren i Nykøbing, Sjælland.

På baksiden av dette flotte bildet av sine døtre, har Rasmus Malling-Hansen skrevet årstallet 1886. Det ble sendt til Heiberg Museet i Sogndal i Norge, hvor det befinner seg i dag. Malling-Hansen var stolt av sine døtre, og de var også meget stolt av ham!

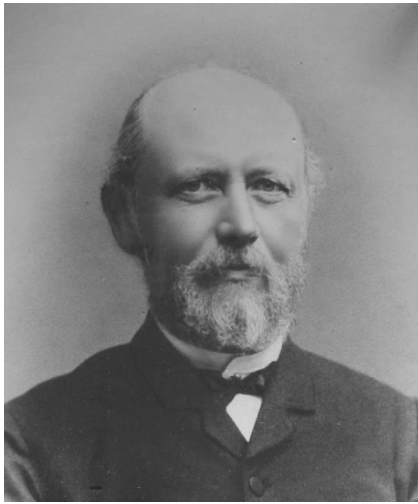
En hilsen til søsteren, Engelke. Hun ble kalt "Langben" i familien, på grunn av sin høyde. Brevet har intet årstall, men er sansynligvis fra 1884 da Engelke var huslærer hos en familie i England. Copyright: Familien

Johannes fremtidige ektemann, Michael Agerskov fotografert sammenmed sine søsken (fra venstre: Henriette, Anna, Christian og Michael). Foto: Det Kongelige Bibliotek

Landskapsbilde fra Rørvig, hvor familien Agerskov bodde frem til Michael var ca 10 år. Her hadde Michael en meget forunderlig opplevelse med en pike, som han siden forsto måtte være den lille Johanne. Bildet er malt av Agerskovs kusine, Kathinka Agerskov

Det siste fotografiet som ble tatt av Rasmus Malling-Hansen, bare noen få måneder før hans død i september 1890. Foto: Privat.

Dette vakre maleriet av forstanderboligens hage har tilhørt Johanne Agerskovs søster Emma, gift Mathiesen. Hennes etterkommere skjenket det våren 2006 i gave til Døvehistorisk Selskab. Kunstneren er ukjent. Foto: Jan William Rasmussen.

Åndene søker kontakt!

Johanne og Michael giftet seg i 1899, og slo seg ned i København, der Michael hadde sitt arbeid på Marie Kruses Pikeskole. Johanne ble ganske snart gravid, og fødte parets eneste datter, Inger Johanne, i 1900. I de nærmeste årene etter fødselen artet deres liv seg ganske som for et vanlig ektepar i den øvre middelklassens København. Michael Agerskovs fagområde var litteratur, og i tillegg til å undervise, skrev han også selv, og utga flere diktsamlinger og også noen romaner. Han utga også sammen med en kollega et leseverk som gikk helt fra 1. klasse og opp til den høyere skolen. Dette ble også bearbeidet og oversatt til svensk. Og mens hr. Agerskov hadde sin yrkeskarriere og sitt forfatterskap, styrte fru Agerskov hjemmet og tok seg av deres datter, og hadde heller ingen ambisjoner om noe annet. Johanne Agerskov var en vennlig kvinne, om enn noe reservert og tilbakeholden, og likte ikke så godt å få fokus på sin egen person. Men i løpet av året 1908 begynte de begivenhetene som skulle snu livet til ekteparet fullstendig på hodet, og spesielt for Johanne tok livet en retning som hun ikke hadde hatt den minste anelse om. Johannes eldste søster, Juliane Danckert, hadde lenge interessert seg for okkulte fenomener, og talte ofte med søsteren om kontakten med åndene, som hun opplevde ved såkalte bordseanser. Men Johanne var i begynnelsen meget skeptisk til dette, og ville nødig innlate seg på slikt selv. Så da hun en kveld opplevde at det ble anslått metalliske lyder hjemme i deres egen stue, ble hun meget bestyrtet og krevde at vedkommende som fremkalte lydene måtte stanse. Og hun ble ikke mer begeistret da en streng i deres piano ble anslått i det hun kom inn i deres stue. Men etter hvert lot hun seg overtale til å delta ved en bordseanse sammen med søsteren og noen andre, og da bordet straks helte mot henne, mente de andre at det måtte være noen som kalte på henne fra den oversanselige verden. Først da måtte hun, noe motvillig, innrømme at det virkelig så ut som noen forsøkte å komme i kontakt med henne fra den oversanselige verden. Ikke lenge etter arrangerte hun og ektemannen sin første bordseanse i sitt hjem, og det viste seg snart at Johanne Agerskovs evner som medium var helt ekstraordinære; ved å stenge for sine egne tanker, kunne hun "høre" de tankene åndene innga henne, og dette ble begynnelsen på en meget lang karriere som medium for de oversanselige åndene, og det som etter hvert

åpenbarte seg for henne og hennes nærmeste overgår det meste av hva man kan forestille seg! Og i rollen som hennes åndelige leder i dette arbeidet opptrådte hennes avdøde fars ånd – Rasmus Malling-Hansen.

Johanne Agerskovs farmor, Juliane Hansen, 1809-1885. Hun var datter av forpakter Matzen ved Knuthenborg gods, men vokste opp hos sin fosterfar Rasmus Malling, som også ble fosterfar for hennes sønner. Foto: Privat.

Morfaren, Søren Johan Heiberg, 1810-1871, forstander og prest ved Det Kongelige Døvstummeinstituttet i København. En personlig venn og rådgiver for den danske dronningen. Foto: Heiberg Museet i Sogndal, Norge.

Mormor (og tante) Emma f. Rørdam, 1812-1897. Da Søren Heibergs første kone, den biologiske moren til hans barn, Engelke Marie f. Rørdam, døde i 1855, giftet han seg med hennes to år eldre søster, Emma. Foto: Heiberg Museet i Sogndal.

Johanne Agerskovs eldste søster, Juliane gift Danckert, 1866-1920, var den av søstrene som først ble interessert i spiritisme, og hun hadde også mediumistiske evner. Hun deltok i seansekreten som mottok Vandrer mot Lyset! - sammen med sin mann. Foto: Privat

Engelke gift Wiberg, 1868-1949, arbeidet i en årrekke som lærer ved Det Kongelige Blindeinstituttet. Hun og Johanne Agerskov gjorde et kjempearbeid med å samle dokumentasjon om farens oppfinnelse, skrivekuglen. Hun stilte også spørsmål til Supplementene. Foto: Privat

Emma gift Mathiesen, 1869-1954, var en meget nær støttespiller for Johanne Agerskov i arbeidet med Vandrer mot Lyset, og stilte spørsmål til Supplementene. Hun utga også et åpent brev til domprost Martensen-Larsen og forsvarte Vandrer mot Lyset mot hans beskyldninger. Foto: Privat

Zarah, 1870-1910, ble gift med Fritz Bech, en meget sentral person i det danske døvstummemiljøet, og han skrev mange artikler om sin svigerfar, og bidro i høy grad til at Malling-Hansen ikke ble glemt. En av deres sønner utvandret til USA, hvor det fremdeles lever etterkommere etter ham. Foto: Privat

Karen, 1874-1955, var den eneste av søstrene som ikke ble gift, selv om hun hadde veldig lyst til det, som en av niesene skrev et sted. Vi vet at hun støttet helhjertet opp om søsterens mediumistiske virksomhet, og hadde alle verkene i sitt eie. Hun arbeidet hele livet som sykepleier i København. Foto: Privat

Den yngste søsteren, Marie, 1875-1945, ble gift med presten Axel Perch Forman, og de deltok i et tidlig stadium ved noen av seansene med ekteparet Agerskov. Men uoverensstemmelser gjorde at Maries forhold til den eldre søsteren etter hvert ble kjøligere, og i følge en etterkommer i familien, var Agerskovs et emne man ikke talte om i familien. Foto: Privat

Johanne Agerskov hadde ingen lang yrkeskarriere. Ved Frøknene Branners Pikeskole i Slagelse (til venstre) arbeidet hun som lærerinne i to år. Samtidig med Johanne var også søsteren Emma ansatt ved skolen, og lillesøsteren Marie arbeidet senere også et år der. Bygningen er dessverre senere revet. Foto: Slagelse lokalhistoriske arkiv. Høyst sannsynlig arbeidet Johanne også et år ved Gamle Bakkehus Aandssvageanstalt som vikar, samtidig med søsteren, Engelke. Foto fra 50 års jubileumsboken fra 1905.

Lysets budbringere!

Det ble etter hvert ganske tydelig for Johanne og Michael Agerskov at de ble ledet av de oversanselige åndene frem mot en eller annen oppgave, men det ble ikke avslørt for dem med det samme hva som egentlig var ønsket av dem. I den første tiden mottok de dikt fra avdøde

mennekser, og etter hvert begynte de også å be for jordbundne ånder som ble brakt til dem, men det sto mer og mer klart for dem at de ble ledet frem mot et langt større mål. Og i mars 1912 kulminerte deres selvoppofrende arbeid med å be for de lidende åndene, da Kristus, som var den øverste lederen av dette arbeidet på åndelig side, brakte dem han som har falt dypest av alle, og som er ansvarlig for at livet på jorden er blitt et liv i synd, lidelse og død for menneskene; selveste djevelen, som i virkeligheten var en av Guds egne engler, som en gang for millioner av år siden falt for mørket sammen med en hel del av sine søsken. Og ekteparet Agerskovs tilgivelse og kjærlige bønn for djevelen, eller Ardor, som hans navn skal være fra nå av, førte til at hans erindringer om livet i Guds rike våknet, og dermed også sorgen og angeren over alt det onde han hadde gjort, og lysets ånder kunne bringe ham hjem til Gud, som straks tilgav ham. Dermed hadde lyset seiret i den åndelige verden, djevelens trone står tom, det finnes ingen intelligens som er mørket og ondskapens slave, og fra dette øyeblikket av var det bare et tidsspørsmål før lysere tider også vil inntre på jorden!

Men det Ardor har begått av ondskap mot menneskene, må hver enkelt av oss tilgi ham under et jordeliv, og derfor påla Gud Ardor å vende tilbake til ekteparet Agerskov etter et års hviletid, og fortelle sin historie til menneskene, og å fremsi en bønn om tilgivelse. Og med dette begynte det meget møysommelige arbeidet med å skape det verket som vi i dag kjenner som *Vandrer mod Lyset!* Det ble til gjennom ukentlige seanser der noen av de oversanselige åndene dikterte Johanne Agerskov ved hjelp av tankediktat det de ønsket skulle nedskrives. Og Johanne gjentok høyt hva som ble inngitt henne i tankene, og en av de andre tilstedeværende nedskrev det gitte. I begynnelsen var det Ardor som dikterte – godt støttet av noen av lysets ånder, for hans dype sorg over alt det onde han hadde forårsaket, gjorde det vanskelig for ham å få alle sine tanker klart gjennom til mediet.

Etter Ardor, dikterte andre åndelige personligheter sine deler av verket, og etter flere års meget tidkrevende og trettende tålmodighetsarbeid, var *Vandrer mod Lyset!* blitt til et sammenhengende hele, som inneholder ny viten på mange områder i livet, både innen religion, vitenskap og filosofi/etikk. Her gis for aller første gang en sammenhengende fremstilling av livets opprinnelse frem til våre dager, vi får kjenneskap til årsaken til kampen mellom det gode og det onde, og får presentert den sanne historien om Jesu liv på jorden, uten senere tiders tildiktninger og forvanskninger. Og alt dette kunne bli til takket være ekteparet Agerskovs kjærlige tilgivelse av Ardor, og deres tålmodige og selvoppofrende arbeid som medium og utgiver av "*Vandrer mod Lyset!*" og de tilhørende verkene, "*Hilsen til Danmark*" (1915), "*Forsoningslæren og Genveien*" (1920) og de to "*Supplementene*" (1929 og 1930).

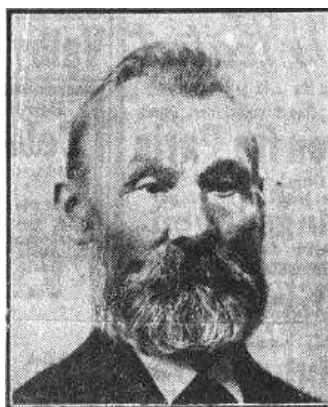
Johanne Agerskov og farens oppfinnelse - skrivekuglen.

Johanne Agerskov hadde naturlig nok et meget spesielt forhold til sin far, Rasmus Malling-Hansen! Både Johanne og de andre søstre elsket og respekterte deres far meget høyt fra ungdomstiden, og det nære samarbeidet om *Vandrer mod Lyset!* skapte også selvfølgelig meget tette bånd mellom far og datter. Det var derfor ganske naturlig at Johanne Agerskov sto frem for å forsvare faren, da direktøren for Polyteknisk læreanstalt, professor Harald Immanuel Hannover i en avisartikkel i *Berlingske Tidende* i 1924 fremsatte påstander om at det egentlig var en annen oppfinner som hadde æren for oppfinnelsen av skrivekuglen, nemlig lærer og kanselliråd Jacob Ahrend Peters, og at Malling-Hansen hadde bygget på Peters oppfinnelse uten å opplyse om det. Bakgrunnen for at Hannover kunne fremsette slike påstander, var at læreanstaltens teknologisamling hadde fått i gave en del av en skrivemaskin av en slektning av den da nesten 90-årige Peters, og han kunne opplyse at skrivemaskindelen stammet fra en skrivemaskin som hans bestefar hadde oppfunnet i 1868. Døtrene til Malling-

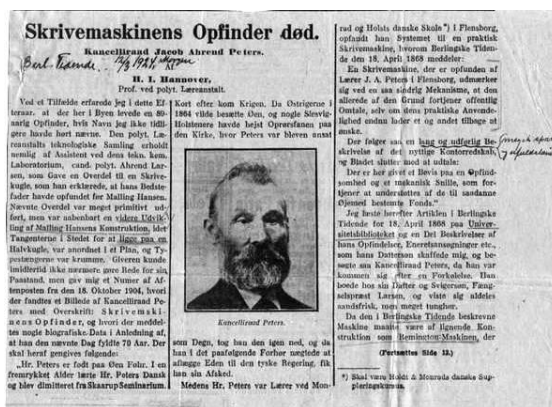
Hansen reagerte på disse påstandene og gjennom svært grundige undersøkelser, kunne Johanne Agerskov og Engelke Wiberg etter hvert dokumentere at Malling-Hansen fant opp sitt skrivekugle-prinsipp allerede i 1865. Den maskindelen som ble forevist Hannover hadde ganske riktig visse felles trekk med skrivekuglen, så man kan kanskje forstå at Hannover mente den måtte være en forbindelse mellom den og skrivekuglen. Men tastene på Peters modell gikk gjennom en flat plate, og hvert stempel var bøyd innover mot et sentrum under platen. Malling-Hansens taster gikk derimot gjennom en halvkule, og hvert stempel var helt rette og vinklet inn mot et sentrum under halvkulen. Peters oppfinnelse var aldri blitt utviklet frem til en fullt brukbar maskin. Han hadde forsøkt å få økonomisk støtte til å arbeide videre med sin idé, men det hadde blitt avslått fordi ingen hadde tro på oppfinnelsen. Senere utviklet Peters en annen maskin, som bygde på det såkalte vektstangsprinsippet. Professor Hannover ønsket tydeligvis å gi en glemt oppfinner oppreisning før hans død, men hans antydninger om at Malling-Hansen hadde plagiert Peter fantes det intet grunnlag for å påstå.

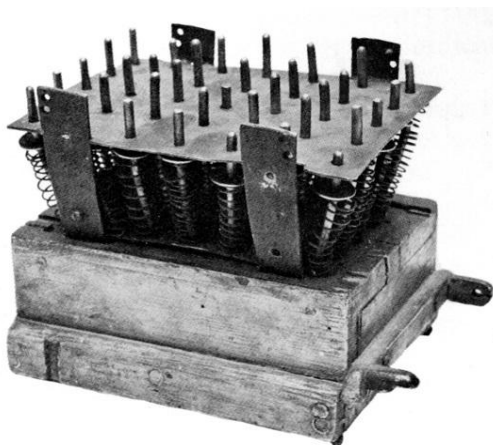
Direktør ved Polyteknisk læreanstalt, professor Harald Immanuel Hannover, 1861-1937. Foto: Det Kongelige Bibliotek

Jacob Ahrend Peters, 1835-1924, dansk lærer, fikk i 1868 patent på en skrivemaskin og konstruerte en ny modell i 1872. Han fikk aldri noen støtte til å fremstille noen av sine maskiner, og de gikk i glemmeboken.

Første del av Hannovers artikkel i Berlingske Tidende fra 1924. Hannovers motiver var sikkert gode, han ønsket å gi en glemt og misforstått oppfinner sin oppreisning. Men fordi han ikke foretok grundige nok undersøkelser før han utnevnte Peters til den egentlige oppfinneren av skrivekuglen, begikk han den grove feilen å krenke en annen oppfinneres ettermæle.

En viss likhet er det mellom Peters (til venstre) og Malling-Hansens maskiner. Men der Malling-Hansen utviklet sin ide til en godt fungerende, kommersiell maskin med alt det man kunne forvente av en moderne skrivemaskin, finnes kun en liten del av Peters ene prototype. Og intet tyder på plagiat. Foto til høyre: Sverre

Motgang og skuffelser.

Johanne og Michael Agerskov var inkarnert på jorden med den misjon å hjelpe Kristus og de andre lysets ånder i deres arbeid med å vinne Ardor tilbake til lyset. Og da det var lyktes, kunne også den sanne beretningen om livets mange ulike gåter bringes til menneskene, fordi djevelen nå ikke var i stand til å innsnikke sine forfalskninger i det som lysets ånder forsøkte å lære menneskene. Sammen med Johanne og Michael hadde Gud også inkarnert stor mengder av andre høye ånder som hadde lovet Gud å bidra til at Vandrer mod Lyset! skulle bli kjent i det danske samfunnet, og at den danske kirken skulle ta opp i seg den nye læren, og gjennomgå en reformasjon på grunnlag av sannhetene fra Vandrer mod Lyset! Da verket utkom i 1920, ble det sendt ut til hele 60 danske prester og til alle de syv biskopene, og disse hadde alle før sitt liv avgitt det løftet å arbeide for Vandrer mod Lyset! Men dessverre lyktes ikke denne delen av planen. Vandrer mod Lyset! hadde hatt sitt utgangspunkt i spiritismen, men det skyldtes utelukkende at dette var den eneste måten Johanne Agerskov kunne gjøres kjent med at hun var i stand til å motta meddelelser fra de oversanselige åndene. Etter at kontakten først var etablert, skilte ekteparet helt og fullt lag med det spiritistiske miljøet og gikk sin egen vei, og i Vandrer mod Lyset! advares vi på det sterkeste mot å forsøke å kalle på de døde, for det bringer stor forstyrrelser inn i deres tilværelse i sfærene. Men i 1920 klarte ikke alle å se at Vandrer mod Lyset! intet hadde med den gjengse spiritisme å gjøre, og satte dermed verket i bås med mye av den tids humbug og vulgær-spiritisme, og evnet ikke å se det vakre og sanne i det budskapet Vandrer mod Lyset! brakte til jorden. Dette var nok en viktig årsak til at kirken så godt som forbigikk verket i stillhet, og de nærmeste årene etter at verket ble utgitt, var nok en meget stor skuffelse for ekteparet Agerskov, som hadde viet sine liv til det store arbeidet med å være åndenes medhjelpere på jorden. Kun få mennesker tok verket til seg, men Agerskovs holdt alltid sitt hjem åpent for besøkende og interesserte, og besvarte også en mengde spørsmål pr brev. Alt dette tæret nok hardt på ekteparets krefter, og de ble også hardt rammet av sykdom. Etter et alvorlig tilfelle av Spanske-syken i 1928, ble Michael Agerskov rammet av stadig tiltagende muskellammelser, som gjorde at han måtte avgå som lektor i 1931, og ble sengeliggende pleiepasient helt frem til han døde i 1933. Selv var fru Agerskov sterkt plaget av tilbakevendende bronkitt og meget smertefulle gallestenanfall.

Selv om Ardor var vunnet tilbake til lyset, var fremdeles mange av hans onde medhjelpere inkarnert på jorden, og sannsynligvis har de gjort alt de kunne for å trekke mørket omkring Agerskovs. I 1938, fem år etter at ektemannen var gått bort, utga fru Agerskov nok et skrift fra den oversanselige verden, populært kalt Bispebrevet, og helt fra første stund var dette skriftet meget omstridt, og mange oppfatter det som mørkets forsøk på å forfalske budskapet i Vandrer mod Lyset! og mener at hun må ha blitt ført bak lyset av en av Ardors onde medhjelpere!

Både Michael og Johanne Agerskov var meget beskjedne og sanndru mennesker, som aldri ønsket å fremheve seg selv! De betraktet seg kun som jordiske medhjelpere og forsøkte aldri selv å ta æren for noe av det de mottok fra lysets ånder. Michael var kjent for sitt hjertevarme vesen og store vennlighet, og var dessuten høyt utdannet og litterært skolert. Johanne Agerskov var meget sannhetskjær og hadde en sterk vilje, og også en naturlig beskjedenhet som gjorde at hun aldri søkte noe for egen del. Hun merket tidlig at sollyset hemmet hennes mediumitet, og unngikk derfor å oppholde seg så mye utendørs, og om hun en sjelden gang gikk ut, pakket hun seg godt inn i store kåper og hatter. Hun hadde nok i begynnelsen vært skeptisk til å inngi seg på å kommunisere med den oversanselige verden, men da hun først hadde påtatt seg arbeidet med å formidle lysets tanker til jorden, gikk hun inn for det med meget stor pliktfølelse, og selv om hun senere skrev at arbeidet var særdeles trettende, ga hun

aldri opp. Hun forsaket gjennom mange år all sosial aktivitet, og gikk aldri i teater, kino, på vennebesøk osv. Før sin død fikk hun dessuten destruert alle sine fotografier, i frykt for at uforstandige mennesker skulle komme til å dyrke henne som en helgen, og sette henne i stedet for det verket hun så selvoppofrende hadde mottatt og gitt til verden sammen med sin mann. Nå lyktes det ikke for henne å få ødelagt alle fotografier, for selv på begynnelsen av 1900-tallet ble folk tydeligvis fotografert såpass ofte, at det alltid vil finnes et og annet bilde hos andre mennesker, og fru Agerskovs søstre og datter hadde f.eks. bevart noen bilder av henne.

Selv er jeg blant dem som beklager enkelte av de tingene Johanne Agerskov foretok seg mot slutten av sitt liv, som utgivelsen av det omstridte skriftet fra 1938 og ødeleggelsen av fotografiene. Men det er kun for bagateller å regne i forhold til alt det jeg synes vi har grunn til å takke henne for. For at alle vi som kan fryde oss over at verden eier et verk som *Vandrers mot Lyset!* har uendelig mye å takke både Johanne og Michael Agerskov for – derom kan det ikke herske noen som helst tvil – selv om de i det store og hele var helt vanlige mennesker som du og jeg.

Sverre Avnskog
02.04.10

*Som voksen deltok også datteren, Inger, i arbeidet med å utbre kjennskapet til *Vandrers mot Lyset*, og var blant annet medlem av bestyrelsen i Selskabet til *Vandrers mod Lysets Udbredelse*. Hun deltok også i oversettelsen av *Vandrers mot Lyset* til engelsk - med utgivelse i 1950. Omtrent på den tiden ble hun rammet av et hjerneslag og ble ufør. Foto: Privat*